

що розвиваються, відіграли важливу роль у просуванні медичного туризму як потенційно прибуткового джерела іноземних доходів;

Необхідно визначити основні наслідки розвитку лікувально-оздоровчого туризму для країн, що його розвивають:

– ринок медичних туристів зростатиме, що може мати далекосяжні наслідки для охорони здоров'я, що фінансується державою, включаючи розвиток уявлення про пацієнтів як про «споживачів» медичної допомоги на відміну від попередньої парадигми: «громадяни з правами на медичні послуги»;

– лікувально-оздоровчий туризм впливає на розвиток таких медичних послуг як: стоматологічна допомога, косметична хірургія, планова хірургія;

– розвиток курортних зон у багатьох країнах. Відновлюються давні історичні попередники курортних міст і прибережних місцевостей та інших лікувальних ландшафтів.

Герасименко Дарья Володимирівна

здобувач вищої освіти

другого (магістерського) рівня вищої освіти

Дніпровського гуманітарного університету

Науковий керівник:

Пріснякова Людмила Макарівна

кандидат психологічних наук, доцент,

завідувач кафедри психології

Дніпровського гуманітарного університету

АДАПТАЦІЯ ТА АДАПТИВНІСТЬ

Адаптація – це процес активного пристосування і вольової реалізації засвоєних норм і цінностей в умовах конкретної ситуації. За відсутності волі й усвідомлення ми спостерігаємо не адаптацію, а зовнішнє пристосування, яке призводить до конформної поведінки. Індивід в такому разі створює видимість прийняття норм і цінностей, насправді ж він тільки поступається перед груповим тиском. Адаптація носить колективний характер (конкретні умови даного вузу) – це безперервний процес, який не припиняється ні на день, також цей процес відбувається з коливаннями, навіть впродовж одного дня відбуваються перемикання в найрізноманітніші сфери (діяльність, спілкування, самосвідомість).

Важливий вклад у розробку широкого поняття адаптивності вніс Ж.Піаже. Згідно з його концепцією, адаптація і в біології, і в психології розглядається як єдність протилежно спрямованих процесів акомодатії й асиміляції. Якщо ж перший термін застосувати в широкому значенні, то потрібно говорити «адаптація до середовища», що забезпечує модифікацію, функціонування організму чи дій суб'єкту у відповідності з властивостями

середовища. Другий же процес змінює ті чи інші компоненти цього середовища, переробляючи їх відповідно зі структурою організму або включаючи у схему поведінки суб'єкта. Процеси тісно пов'язані між собою, опосередковуючи один одного що не включає в кожному конкретному випадку ведучої ролі якого-небудь із них.

Розгляд адаптації в єдності цих протилежних напрямків є важливою умовою використання даного поняття як категорії, що відіграє значну роль у поясненні всякого активного функціонування. При цьому, поряд із загальними закономірностями адаптації, що проявляються на біологічному, психологічному, соціальному рівнях. Необхідно враховувати ті особливі форми, яких набула вона в різних типах людської діяльності. При переході в процесі філогенезу до більш досконалих форм адаптації зменшується залежність організму від часових форм існування і вік "все більш оволодіває" життєвими засобами навколишнього середовища.

Розглядаючи питання адаптації в психології, слід відзначити два моменти.

Перший – це взаємозумовленість двох вказаних напрямків опосередкування ними один одного. Наприклад, процес сприйняття організовується перцептивними схемами, що сформувалися раніше, у функціонуванні яких знаходять вираження асимілятивної активності суб'єкта. Разом з тим за своїм основним змістом цей процес є акомодативним: перцептивна схема доповнюється (а в разі необхідності й перебудовується) в такому напрямку, що забезпечує адекватне відображення об'єкта, який сприймається, тобто відбувається своєрідне пристосування до нього.

Другий – це залежність характеру адаптивних процесів від стадії онтогенезу. На ранніх етапах психічні особливості якості виникають через пристосування дитини до вимог оточуючого середовища. Але, виникаючи в такий спосіб, вони потім набувають самостійного значення в порядку зворотного впливу і визначають подальший розвиток. Таким чином, формується свідомо регуляція поведінки - осмислення мети все більшою мірою контролюється і спрямовується на акомодативну та асимілятивну активність суб'єкта, що розвивається.

Необіхевіориське визначення адаптації обґрунтовується в основному в роботах І. Айзенка та його послідовників. Вони визначають адаптацію дwoяко: а) як стан, в якому потреби індивіда, з одного боку, і вимоги середовища - з іншого, повністю задоволені. Це стан гармонії між індивідом і природою або соціальним середовищем; б) процес, у результаті якого цей гармонійний стан досягається.

Інтеракціоністське визначення адаптації розвиває в основному Л. Філіпс: адаптованість виражається двома типами відповіді на вплив середовища: а) прийняття та ефективна відповідь на її соціальні очікування, з якими зустрічається кожен згідно зі своїм віком і статтю (наприклад, відвідування школи і оволодіння навчальними предметами). Таку адаптованість Філіпс вважає вираженням конформності до тих вимог (форм),

які суспільство пред'являє до поведінки особистості; б) у більш специфічному понятті адаптація не зводиться просто до уникнення соціальних норм; вона означає гнучкість та ефективність при зустрічі з новими і потенційно небезпечними умовами, а також здатність надавати подіям бажане для себе спрямування.

Така адаптованість може спостерігатися в усякій діяльності. Адаптивна поведінка характеризується прийняттям рішення, правом ініціативи і точним визначенням свого майбутнього. Це розуміння соціально-психологічної адаптації особистості породжує значний інтерес, оскільки в ньому зміст, ідея активності особистості. Особистість, яка здійснює переважно цю форму адаптації, не відходить від проблемних ситуацій, а використовує ці ситуації для здійснення, реалізації своїх цілей. Такі люди самі планують, здійснюють своє майбутнє.

Гоголева Ганна Миколаївна

здобувач вищої освіти

другого (магістерського) рівня вищої освіти
Дніпровського гуманітарного університету

Науковий керівник:

Агарков Олег Анатолійович

доктор політичних наук, професор,

професор кафедри психології

Дніпровського гуманітарного університету

ВІДНОСИНИ МІЖ БАТЬКАМИ І ДІТЬМИ ТА ПСИХІЧНИЙ РОЗВИТОК ДИТИНИ

Відносини між батьками та дітьми займають центральне місце в психологічному розвитку, і кілька досліджень показали, що неоптимальне виховання дітей є важливим фактором ризику психологічних розладів у клінічних та репрезентативних вибірках [3, с. 47-49]. Багато досліджень охоплюють відносини між батьками та дітьми за двома основними параметрами. Вимірювання батьківського піклування відбиває континуум від ніжного, теплого, чуйного виховання до холодного і байдужого виховання. Критерій вимогливості або контролю відображає ступінь, в якому батько вимагає і стежить за дотриманням стандартів поведінки своєї дитини [2]. Концепція батьківського контролю далі відрізняється, як поведінкова та психологічна форми контролю [1]. Поведінковий контроль може забезпечити структуроване та передбачуване середовище для дитини та заохочувати її соціально прийнятну поведінку. Але необхідно збалансувати індивідуальну автономію з дотриманням соціальних норм, і зв'язок між поведінковим контролем та результатами може бути непрямим [1]. Психологічний контроль відноситься до нав'язливого виховання та маніпулювання емоційним